

(ร่าง) การฉีดวัคซีน COVID-19 ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

ข้อมูล ณ วันที่ 29 เมษายน 2564

หญิงตั้งครรภ์ที่ติดโรค COVID-19 มีความเสี่ยงที่โรคจะรุนแรงกว่าคนทั่วไป มีโอกาสต้องรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤติ (Intensive care unit, ICU) เพิ่มขึ้น 3 เท่า การใช้เครื่องช่วยหายใจ (mechanical ventilation) เพิ่มขึ้น 2.9 เท่า⁽¹⁾ นอกจากนี้ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อผลการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ครรภ์เป็นพิษ เลือดแข็งตัวผิดปกติ คลอดก่อนกำหนด เป็นต้น ทารกที่เกิดจากหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อ มีโอกาสเกิดก่อนกำหนดเพิ่มขึ้น 2.5 เท่า และน้ำหนักตัวน้อยเพิ่มขึ้น 9 เท่า เมื่อเทียบกับทารกที่คลอดจากหญิงตั้งครรภ์ไม่ติดเชื้อ⁽²⁾

แม้ว่าข้อมูลด้านความปลอดภัยของวัคซีน COVID-19 ในหญิงตั้งครรภ์ยังมีจำกัด และชนิดของวัคซีนที่มีใช้ในขณะนี้ มี 2 ชนิด คือ Sinovac และ AstraZeneca แต่จากข้อมูลเบื้องต้นของวัคซีนทั้งสองชนิด ไม่มีหลักฐานที่จะบ่งชี้ว่าวัคซีนจะเป็นอันตรายในหญิงตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์จึงควรได้รับโอกาสในการป้องกันโรค COVID-19 ด้วยวัคซีน การให้วัคซีนจึงควรชั่งน้ำหนักของประโยชน์และความเสี่ยง ทั้งนี้หญิงตั้งครรภ์ควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ และผลข้างเคียงของการฉีดวัคซีน ความเสี่ยงที่จะติดโรค COVID-19 และความรุนแรงของโรค COVID-19 ก่อนการตัดสินใจเข้ารับการฉีดวัคซีน

คำแนะนำ

1. ให้ฉีดวัคซีนในสตรีตั้งครรภ์ทุกรายที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่โรคจะรุนแรงหากติดเชื้อ โดยมีข้อใดข้อหนึ่งดังนี้
 - มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ หอบหืด โรคปอดเรื้อรัง โรคไต ภูมิคุ้มกันบกพร่อง ไขมันในเลือดสูง
 - อ้วน หรือน้ำหนักตัวมากเกินไป (ดัชนีมวลกายก่อนตั้งครรภ์เกิน 25 กิโลกรัมต่อตารางเมตร)
2. ควรฉีดวัคซีนในสตรีตั้งครรภ์ที่มีโอกาสเสี่ยงที่จะติดเชื้อได้สูง ถ้ามีข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - เป็นบุคลากรทางการแพทย์ หรือมีคนที่อยู่ร่วมบ้านเดียวกันเป็นบุคลากรทางการแพทย์ หรือทำงานในสถานที่ต้องดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุ
 - อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคสูง
 - ต้องติดต่อหรือสัมผัสกับคนอื่นนอกบ้านบ่อย ๆ
 - ไม่สามารถเว้นระยะห่างจากผู้อื่นได้
 - อาศัยอยู่ในบ้านหรือสถานที่ที่มีผู้คนแออัด
3. การฉีดวัคซีนในสตรีตั้งครรภ์กลุ่มที่ไม่ใช่ ข้อ 1 และ 2 ให้เป็นทางเลือกได้

ระยะเวลาที่ควรฉีดวัคซีน

หลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ เพื่อหลีกเลี่ยงช่วงที่อาจจะมีผลต่อความพิการแต่กำเนิดของทารก

ชนิดของวัคซีน

ปัจจุบันในประเทศไทยมี vaccine 2 ชนิด ได้แก่ Sinovac และ AstraZeneca ซึ่งใช้ได้ทั้งสองชนิด โดยวัคซีน Sinovac มีอัตราการเกิดไข้หลังการฉีดน้อยกว่า AstraZeneca แต่ทั้งสองชนิดปลอดภัยในการฉีดให้คน

ทั่วไป และมีประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน ในอนาคตอาจมีวัคซีนอื่น ๆ ให้เลือกมากกว่านี้ ซึ่งต้องพิจารณาเลือกใช้ต่อไป

ผลข้างเคียงของวัคซีน

อาจเกิดขึ้นได้เช่นเดียวกับในผู้ที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ กรณีที่มีไข้แนะนำให้ยาลดไข้ เช่น พาราเซตามอล

สตรีที่ให้นมบุตร

สตรีที่ให้นมบุตรสามารถรับการฉีดวัคซีนได้

สตรีที่วางแผนจะตั้งครรภ์

1. ไม่ต้องตรวจการตั้งครรภ์ ก่อนฉีดวัคซีน
2. ไม่ห้ามตั้งครรภ์ หลังฉีดวัคซีน
3. ไม่ต้องยุติการตั้งครรภ์ เมื่อพบว่าตั้งครรภ์ขณะฉีดวัคซีน
4. ไม่มีหลักฐานว่าวัคซีนจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการมีบุตร

กรณีที่ต้องการคำแนะนำหรือข้อมูลเพิ่มเติม โปรดสอบถามหรือติดต่อ ที่ 1422 สายด่วน กรมควบคุมโรค

เอกสารอ้างอิง :

1. Zambrano LD, Ellington S, Strid P, Galang RR, Oduyebo T, Tong VT, et al. CDC COVID-19 Response Pregnancy and Infant Linked Outcomes Team. Update: Characteristics of Symptomatic Women of Reproductive Age with Laboratory-Confirmed SARS-CoV-2 Infection by Pregnancy Status - United States, January 22-October 3, 2020. MMWR Morb Mortal Wkly Rep 2020 Nov 6;69(44):1641-7.
2. Jafari M, Pormohammad A, Sheikh Neshin SA, et al. Clinical characteristics and outcomes of pregnant women with COVID-19 and comparison with control patients: A systematic review and meta-analysis. Rev Med Virol 2021 Jan 2:e2208. doi: 10.1002/rmv.2208.